

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор Національного
університету біоресурсів і
природокористування України,
професор, академік НААН

_____ І. І. Ібатуллін
« 18 » _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні Вченої ради економічного
факультету

Протокол № 10 від « 17 » 06 2020 року

Декан економічного
факультету _____ А. Д. Діброва

на засідання кафедри фінансів

Протокол № 5 від « 02 » 06 2020 року
Завідувач кафедри _____ М. М. Давиденко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОРПОРАТИВНІ ФІНАНСИ

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 07 УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ

КАФЕДРА: Фінансів

РОЗРОБНИК: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів
Давиденко Надія Миколаївна
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

Київ – 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Корпоративні фінанси

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній рівень		
Галузь знань	07 Управління та адміністрування	
Освітньо-науковий рівень	Третій	
Освітній ступінь	Доктор філософії	
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування	
Освітньо-наукова програма	Фінанси, банківська справа та страхування	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова (за вибором здобувача)	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ЄСТС	5	
Кількість змістовних модулів	Не передбачено	
Курсовий проект (робота)	Не передбачено	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	1	1
Семестр	2	2
Лекційні заняття	20 год	20 год
Практичні, семінарські заняття	20 год	20 год
Лабораторні заняття	- год	- год
Самостійна робота	110 год	110 год
Індивідуальні завдання	- год	- год
Кількість тижневих годин	4 год	4 год

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Корпоративні фінанси» є формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії комплексу знань з корпоративних фінансів, методів організації, практичних навичок їх застосування у різних напрямках фінансової діяльності корпорацій.

Предметом дисципліни «Корпоративні фінанси» є система загальних принципів і підходів, що пов'язані з науковою та практичною діяльністю у сфері корпоративних фінансів.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- набуття вмінь застосовувати отримані в процесі навчання теоретичні знання з корпоративних фінансів;
- набуття досвіду управління у сфері корпоративних фінансів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Корпоративні фінанси» **здобувач повинен знати:**

- нормативно-методичне забезпечення управління корпоративними фінансами;
- принципи корпоративного управління;
- етапи формування системи корпоративного управління в Україні;
- характеристику організаційно-правових форм господарських товариств;
- міжнародні стандарти та моделі корпоративного управління;
- теорії організації і управління корпорації;
- принципи формування капіталу корпорації;
- методи оцінки капіталу корпорації;
- теоретико-методологічні основи управління фінансовою безпекою корпорації;
- підходи до оцінки вартості підприємства;
- теорії дивідендної політики;
- системи фінансового контролінгу в корпораціях;
- програмне забезпечення для прогнозування та аналітики.

По закінченню вивчення дисципліни **здобувач повинен вміти:**

- аналізувати тенденції розвитку корпоративного сектору України;
- застосовувати методи доходного підходу, витратного підходу, інтегрованого підходу оцінки вартості корпорації;
- використовувати методи нарахування грошових дивідендів;
- розробляти фінансову стратегію корпорації;
- застосовувати методи стратегічного та оперативного фінансового контролінгу;
- проводити моніторинг фінансового стану корпорації;

- досліджувати лінійний взаємозв'язок між прибутковістю й ризиком;
- будувати оптимальний фінансовий портфель для корпорації;
- застосовувати сучасні методи економетрії корпоративних фінансів;
- досліджувати вплив ризиків цінних паперів на проведення IPO корпорації;
- застосовувати комп'ютерні програми в практиці економетричних досліджень;
- виявляти вплив ризиків фінансового менеджменту на прибутковість корпорації;
- опрацьовувати статистичні методи оцінки ризиків бізнесової діяльності корпорацій;
- аналізувати стійкість коефіцієнтів регресії;
- застосовувати розрахунково-аналітичні методи моніторингу фінансового ризику;
- проявляти аналітичні здібності, дослідницькі навички, уміння здійснювати теоретичний аналіз проблеми в сфері корпоративних фінансів та здатність висувати і обґрунтовувати гіпотези;
- проводити критичний аналіз публікацій з різних наукових, професійних та освітніх джерел у сфері корпоративних фінансів, виявляти теоретичні й практичні проблеми, протиріччя і не вирішені раніше задачі (проблеми) або їх складові, а також дискусійні питання в цій сфері.

Дисципліна «Корпоративні фінанси» забезпечує наступні компетенції освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» підготовки здобувачів третього (освітньо - наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»: загальні компетентності – здатність ініціювати і розробляти інноваційні проекти та управляти ними; здатність спілкуватися з колегами у науково-професійному середовищі як на національному рівні так і міжнародному; фахові компетентності – здатність до критичного аналізу наукового доробку та формування наукового світогляду у сфері досліджень фінансів, банківської справи та страхування; здатність до постановки та вирішення наукових задач та проблем у галузі фінансів, банківської справи та страхування; здатність до здійснення наукових досліджень та отримання наукових результатів, що формують нові знання для розв'язання актуальних проблем у сфері фінансів, банківської справи та страхування; здатність визначати, науково обґрунтовувати та критично оцінювати стратегічні напрями розвитку в сфері фінансів, банківської справи та страхування; здатність обґрунтовувати вибір методів і методик аналізу економічних процесів для досягнення мети дослідження; здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі фінансів,

банківської справи та страхування; здатність впроваджувати результати власних досліджень в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Міждисциплінарні зв'язки (місце у структурно-логічній схемі вивчення компонент освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»). Навчальна дисципліна «Корпоративні фінанси» є вибірковою дисципліною (за вибором здобувача) та розглядає питання, суміжні з проблематикою інших дисциплін освітньо-наукової програми «Фінанси, банківська справа та страхування» («Державний фінансовий менеджмент», «Управління страховими ризиками», «Фінансові ринки та інститути», «Дослідження глобальних проблем управління фінансами», «Фінанси природокористування», «Антикризове фінансове управління та фінансова безпека підприємств» та ін.). Оскільки курс має комплексний характер (включає до свого складу теоретичний підхід формування корпоративних фінансів, теорії організації і управління корпорації, теорії, на яких ґрунтуються корпоративні фінанси, формування капіталу корпорації та політику залучення коштів, базові елементи фінансової безпеки господарювання корпорації, оцінку капіталу корпорації, теорію дивідендів та дивідендну політику, методичний інструментарій та практичну реалізацію системи фінансового контролінгу корпорації, фінансову економетрику та аналітику в корпоративних фінансах, моделі оцінки фінансового ризику корпорацій), отримані знання та навички сформують компетентність здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти та забезпечать здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Основними організаційними формами вивчення дисципліни «Корпоративні фінанси» є: лекції, практичні заняття, самостійна робота та контрольні заходи – презентації, тести, екзамен.

Самостійна робота є основним засобом засвоєння аспірантами навчального матеріалу в час, вільний від аудиторних занять. Вона передбачає опрацювання монографій та інших наукових праць, підручників, навчальних і методичних посібників, вивчення та ознайомлення з положеннями законодавчих та інших нормативно-правових актів, матеріалів, отриманих засобами інформаційних технологій тощо.

Екзамен є підсумковою формою контролю засвоєння знань і формування вмінь, передбачених внаслідок вивчення дисципліни.

Форма підсумкового контролю – оцінка за результатами поточного та підсумкового контролю.

3. Програма та структура навчальної дисципліни «Корпоративні фінанси»

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1. Теоретичні основи корпоративних фінансів та фінансова безпека господарювання корпорації												
Тема 1. Теоретичний підхід формування корпоративних фінансів	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 2. Теорії організації і управління корпорації	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 3. Теорії, на яких ґрунтуються корпоративні фінанси	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 4. Формування капіталу корпорації та політика залучення коштів	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 5. Фінансова безпека господарювання корпорації та її базові елементи	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Разом	75	10	10	-	-	55	75	10	10	-	-	55
2. Оцінка капіталу та методичний інструментарій, фінансова економетрика в корпоративних фінансах												
Тема 6. Оцінка капіталу корпорації	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 7. Теорія дивідендів та дивідендна політика корпорацій	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 8. Методичний інструментарій та практична реалізація системи фінансового контролінгу корпорації	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Тема 9. Фінансова економетрика та аналітика в корпоративних фінансах	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 10. Моделі оцінки фінансового ризику корпорацій	15	2	2	-	-	11	15	2	2	-	-	11
Разом	75	10	10	-	-	55	75	10	10	-	-	55
Усього годин	150	20	20	-	-	110	150	20	20	-	-	110

4. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Теоретичний підхід формування корпоративних фінансів	2	2
2.	Теорії організації і управління корпорації	2	2
3.	Теорії, на яких ґрунтуються корпоративні фінанси	2	2
4.	Формування капіталу корпорації та політика залучення коштів	2	2
5.	Фінансова безпека господарювання корпорації та її базові елементи	2	2
6.	Оцінка капіталу корпорації	2	2
7.	Теорія дивідендів та дивідендна політика корпорацій	2	2
8.	Методичний інструментарій та практична реалізація системи фінансового контролінгу корпорації	2	2
9.	Фінансова економетрика та аналітика в корпоративних фінансах	2	2
10.	Моделі оцінки фінансового ризику корпорацій	2	2
	Разом	20	20

5. Самостійна робота під керівництвом НПП

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Теоретичний підхід формування корпоративних фінансів	11	11
2.	Теорії організації і управління корпорації	11	11
3.	Теорії, на яких ґрунтуються корпоративні фінанси	11	11
4.	Формування капіталу корпорації та політика залучення коштів	11	11
5.	Фінансова безпека господарювання корпорації та її базові елементи	11	11
6.	Оцінка капіталу корпорації	11	11
7.	Теорія дивідендів та дивідендна політика корпорацій	11	11
8.	Методичний інструментарій та практична реалізація системи фінансового контролінгу корпорації	11	11
9.	Фінансова економетрика та аналітика в корпоративних фінансах	11	11
10.	Моделі оцінки фінансового ризику корпорацій	11	11
	Разом	110	110

6. Анотація тем навчальної дисципліни

1. Теоретичні основи корпоративних фінансів та фінансова безпека господарювання корпорації

Тема 1. Теоретичний підхід формування корпоративних фінансів.

Сутність корпоративного управління та корпоративних фінансів. Місце корпоративного управління та управління корпоративними фінансами в загальній системі управління підприємством.

Роль акціонерних компаній у ринковій економіці та необхідність організації системи їх корпоративних фінансів. Форми організації підприємницької діяльності в країнах із розвинутою ринковою економікою. Місце кожної з форм у загальній кількості підприємств, у загальному обсязі продажу та прибутків. Переваги та недоліки акціонерних компаній. Зовнішні та внутрішні чинники, що впливають на систему управління корпоративними фінансами. Роль корпоративного управління у забезпеченні координації та контролю конфлікту інтересів зацікавлених осіб. Роль механізму управління корпоративними фінансами у діяльності компанії на фінансовому ринку.

Місце акціонерних компаній в економіці України. Актуальність управління корпоративними фінансами для України. Роль акціонерних товариств в економіці України, у розвитку національного фондового ринку. Чинники, що обумовлюють необхідність розвитку управління корпоративними фінансами в Україні. Особливості та етапи формування системи корпоративного управління в Україні. Порівняльна характеристика організаційно-правових форм господарських товариств.

Міжнародні стандарти та моделі корпоративного управління. Принципи корпоративного управління Організації Економічного Співробітництва та Розвитку. Принципи корпоративного управління Європейського Банку Реконструкції та Розвитку. Принципи корпоративного управління Конфедерації Європейських Асоціацій Акціонерів. Національні кодекси корпоративної поведінки. Японська, англо-американська і німецька моделі корпоративного управління.

Питання для самопідготовки за темою 1

1. Сутність корпоративного управління та корпоративних фінансів.
2. Роль акціонерних компаній у ринковій економіці та необхідність організації системи їх корпоративних фінансів.
3. Місце акціонерних компаній в економіці України.
4. Міжнародні стандарти та моделі корпоративного управління.
5. Еволюція становлення корпорацій.
6. Роль приватизації в становленні корпоратизації.
7. Правова база функціонування корпорацій.
8. Сутність корпоративного сектору економіки.
9. Підходи до формування принципів корпоративного управління.
10. Національний кодекс корпоративної поведінки.
11. Спільні і відмінні риси моделей управління корпоративними фінансами.
12. Стан корпоративного сектору в аграрній галузі України.

Тема 2. Теорії організації і управління корпорації.

Концепція ідеальних ринків капіталу та неокласична економічна теорія. Неокласична економічна теорія. Концепція інституціоналізму Коуза. Концепція інституціоналізму Найта. Невизначеність та ризиковість каталізатор розвитку трансакційних методів досліджень.

Методики маркетингового позиціонування корпорацій в світовій економіці. Технології досліджень. Дослідження середовища маркетингу і конкурентів. Дослідження ринку, товару, споживача. Дослідження фірми: вивчення її потенціалу, іміджу, персоналу. Дослідження реклами, стимулювання і збуту.

Школа наукового управління. Виникнення і розвиток школи наукового управління в Англії. Формування менеджменту в США. Напрями сучасного розвитку наукового менеджменту.

Адміністративна школа. Процесний підхід до управління організацією Файоля. Формування загальних цілей організації в працях Л.Урвіка та Дж. Муні. Організаційна теорія М. Вебера.

Школа людських стосунків. Психологія у виробничому управлінні Г. Мюнстерберг та хоторнська школа Дж. Мейо., Ф. Ротлісбергер. Групові принципи в управлінні М. Фолет. Теорія кооперативних систем Ч. Бернарда. Процесні теорії мотивації.

Школа управління або кількісна школа. Передумова виникнення біхевіоризму. Теорія поведінки людини К. Арджиріс. Теорія Х і Y Д. МакГрегора. Теорія Z В. Оучі.

Питання для самопідготовки за темою 2

1. Концепція ідеальних ринків капіталу та неокласична економічна теорія.
2. Методики маркетингового позиціонування корпорацій в світовій економіці.
3. Школи управління (наукового управління, адміністративна школа, людських стосунків, кількісна школа).
4. Нормативно-методичне забезпечення управління корпоративними фінансами.
5. Базові концепції фінансової теорії управління та маркетингу.
6. Оцінка неокласичної парадигми управління фінансовим потенціалом корпорацій.
7. Преваги інституційного підходу до дослідження фінансів Р. Мертона.
8. Методики маркетингового позиціонування корпорацій в світовій економіці;
9. Виникнення та розвиток школи наукового управління в Англії та менеджменту в США;
10. Принципи управління корпорацією згідно з вченням різних шкіл: адміністративної, людських відносин, кількісної.

Тема 3. Теорії, на яких ґрунтуються корпоративні фінанси.

Класична теорія. Дескриптивний (описовий) підхід до систематизації способів та методів покриття потреби в капіталі. Типові критерії систематизації: правовий статус капіталодавця, походження капіталу, строковість та оподаткування; проектне фінансування та самоокупність проектів; фінансовий аналіз ґрунтується на показниках звітності та концентрується на аналізі фінансової стійкості, прибутковості та кредитоспроможності підприємств; методи фінансового планування.

Неокласична теорія. Досліджуються переважно фінансові інтереси та мотивації інвесторів та кредиторів. Побудована на гіпотезі досконалого ринку, який існує за виконання таких основних умов: нейтральний вплив оподаткування та інших обмежувальних чинників, зумовлених державним регулюванням економіки; на товарному ринку та ринку капіталів переважає

досконала конкуренція; однаковий доступ всіх учасників ринку до інформації про економічні процеси, які відбуваються на ринку; діяльність всіх учасників ринку є раціональною і спрямована на максимізацію власної вигоди. Обґрунтовуються способи оптимізації рішень щодо максимізації грошових потоків на користь капіталодавців: Концепція Марковіца; Концепція Міллера-Модільяні; CAPM; Біхевіористичні фінанси.

Неоінституційна теорія. Методи зменшення інформаційної асиметрії та нейтралізації конфліктів інтересів: Скрінінг (screening), фільтрація, метод самоселекції, Системи стимулювання, Адміністративні методи, Система спеціальних сигналів. Десять принципів створення вартості для власників за А. Раппапортом. Використання „сигналів” з ринку капіталів для прийняття фінансових рішень.

Питання для самопідготовки за темою 3

1. Класична теорія.
2. Неокласична теорія. (Концепції Міллера-Модільяні, Марковіца, CAPM, Біхевіоризм).
3. Неоінституційна теорія (асиметричної інформації, агентських відносин, принципал-агент відносини)
4. Дескриптивний підхід до систематизації способів та методів покриття потреби в капіталі.
5. Основні положення концепції Міллера-Модільяні.
6. Положення Марковіца щодо диверсифікації.
7. Способи оптимізації рішень щодо максимізації грошових потоків на користь капіталодавців. Модель CAPM.
8. Вплив інформації на поведінку учасників ринку капіталів згідно з біхевіористичним напрямом в теорії фінансів.

Тема 4. Формування капіталу корпорації та політика залучення коштів.

Основні принципи формування капіталу корпорації. Особливості формування капіталу корпорації, що створюється. Цінні папери акціонерного товариства. Акції та їх види. Облігації, як корпоративні цінні папери. Порівняльно-правова характеристика акцій та облігацій, як корпоративних цінних паперів. Основні фактори, що забезпечують привабливість корпоративних цінних паперів для інституціональних інвесторів.

Фактори, що впливають на розвиток ринку корпоративних цінних паперів. Етапи розвитку фондового ринку в контексті становлення управління корпоративними фінансами в Україні. Кредитні рейтинги. Кредитні рейтинги, що присвоюються незалежними агентствами Standart and Poor's, Moody's, IBCA, Fitch і ін.

Управління формуванням капіталу діючої корпорації. Залучення фінансових ресурсів через IPO (Initial Public Offering), FPO (Follow-on Public Offering) та SPO (Secondary Public Offering). Вплив SPO на капіталізацію компанії. Державне регулювання ринку цінних паперів.

Питання для самопідготовки за темою 4

1. Основні принципи формування капіталу корпорації.
2. Фактори, що впливають на розвиток ринку корпоративних цінних паперів.
3. Управління формуванням капіталу діючої корпорації. IPO, FPO, SPO.
4. Особливості формування капіталу корпорації, що створюється.
5. Фактори, що впливають на розвиток ринку корпоративних цінних паперів.
6. Основні фактори, що забезпечують привабливість корпоративних цінних паперів для інституціональних інвесторів.
7. Управління формуванням капіталу діючої корпорації.
8. Механізм залучення фінансових ресурсів через IPO (Initial Public Offering), FPO (Follow-on Public Offering) та SPO (Secondary Public Offering) згідно з законом України «Про акціонерні товариства».
9. Вплив SPO на капіталізацію компанії.
10. Повноваження органів управління української компанії згідно з діючим законодавством щодо залучення капіталу.

Тема 5. Фінансова безпека господарювання корпорації та її базові елементи.

Сутність економічної безпеки та проблеми її стратегічного забезпечення. Історичні та організаційно – правові основи економічної безпеки держави. Економічна безпека як багаторівнева система, її базові елементи. Поняття про економічні інтереси. Загрози економічній безпеці, їх класифікація. Внутрішні і зовнішні фактори забезпечення економічної безпеки держави. Економічні стратегії та стратегічні програми забезпечення економічної безпеки в умовах глобалізації. Глобалізація як основа геополітичних і гео економічних стратегій.

Суть та місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні. Механізм та системи забезпечення фінансової безпеки держави. Концепція, стратегія, політика і тактика забезпечення фінансової безпеки держави. Ієрархічна декомпозиція фінансової безпеки та її

функціональні елементи (фінансова безпека людини, фінансова безпека бізнесу, бюджетна, боргова, інвестиційна безпека та безпека фінансового ринку, регіональна фінансова безпека, міжнародна фінансова безпека).

Реалізація інтересів корпорації як основа забезпечення його економічної та фінансової безпеки. Загрози фінансовим інтересам корпорації. Механізм забезпечення фінансової безпеки корпорації. Критерії оцінки та проблеми забезпечення фінансової безпеки корпорації. Теоретико-методологічні основи управління фінансовою безпекою корпорації. Класифікація і декомпозиція фінансової безпеки корпорації як об'єкта управління. Система інформаційного забезпечення управління фінансовою безпекою підприємств корпоративного сектору економіки. Системи і методи аналізу фінансової безпеки. Системи і методи планування фінансової безпеки корпорації. Система контролю фінансової безпеки корпорації.

Питання для самопідготовки за темою 5

1. Проблемні питання економічної безпеки та її стратегічного забезпечення.
2. Організаційно-правові засади становлення та розвитку системи фінансової безпеки в Україні.
3. Загрози фінансовим інтересам корпорації, критерії їх оцінки.
4. Класифікація і декомпозиція фінансової безпеки корпорації як об'єкта управління.
5. Суть та місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки.
6. Критерії оцінки та механізм забезпечення фінансової безпеки корпорації.
7. Особливості системи і методів аналізу фінансової безпеки.

Тема 6. Оцінка капіталу корпорації.

Оцінка вартості підприємства. В світовій практиці господарювання використовуються три підходи: дохідний (прибутковий), витратний (майновий), порівняльний (ринковий) та інтегрований. Методи дохідного підходу: прямої капіталізації, дисконтування грошових потоків, дисконтування дивідендів. Методи витратного підходу: балансової вартості, вартості заміщення, вартості чистих активів, ліквідаційної вартості, надприбутків. Методи порівняльного підходу: компаній-аналогів, операцій, галузевих коефіцієнтів, ринкової привабливості. Методи інтегрованого підходу, які поєднують переваги методів витратного та дохідного підходів, а саме дозволяють безпосередньо оцінити вартість матеріальної складової вартості підприємства та частини нематеріальної. Модель оцінки вартості підприємства на основі EVA. Модель Едвардса-Белла-Ольсона.

Структура капіталу та теорема Міллера-Модільяні. Теорія характеризує причинно-наслідкові зв'язки між ринковою вартістю підприємства (його

корпоративними правами), структурою та вартістю капіталу. Три головні тези теорії М-М: 1. Ринкова вартість підприємства за заданого рівня ризику не залежить від структури його капіталу і відповідає величині капіталізації очікуваного прибутку підприємства (перед сплатою відсотків за кредит). 2. Ставка витрат на власний капітал підприємства є лінійно зростаючою функцією до рівня заборгованості. 3. Внутрішня норма відсотка залежить виключно від операційних ризиків і відповідає ринковій ставці доходності для активів з відповідним класом ризику. Фактори, що впливають на структуру капіталу. Оптимізація фінансової структури капіталу. Політика підприємства щодо структури капіталу. Вплив структури капіталу на вартість підприємства.

Вартість капіталу. Фінансовий ризик. Вартість власного капіталу. Вартість акціонерного капіталу. Оцінка позик. Оцінка загальної вартості капіталу. Інфляція та ринкова вартість капіталу. Модель середньозваженої вартості капіталу (Weighted Average Cost of Capital = WACC) Моделі визначення вартості власного капіталу: Модель постійних дивідендів; Модель прогнозованого зростання дивідендів (модель Гордона); Модель оцінки капітальних активів (МОКА); Модель “дохідність облігації + премія за ризик”. Моделі визначення вартості позикового капіталу.

Питання для самопідготовки за темою 6

1. Оцінка вартості підприємства.
2. Структура капіталу.
3. Вартість капіталу.
4. Підходи до оцінки вартості підприємства.
5. Суть методів доходного підходу оцінки вартості корпорації.
6. Методи витратного підходу оцінки вартості корпорації.
7. Методи інтегрованого підходу оцінки вартості корпорації.
8. Фактори, що впливають на структуру капіталу.
9. Модель Міллера-Модільяні щодо структури капіталу.
10. Модель визначення вартості капіталу як власного так і позикового (WACC, Гордона, МОКА).

Тема 7. Теорія дивідендів та дивідендна політика корпорацій.

Дивіденд та дивідендна політика. Регулярні, додаткові, спеціальні, ліквідаційні дивіденди. Політика «нульового» дивіденду. Політика «100 %» дивіденду. Політика фіксованого дивіденду. Політика фіксованого дивіденду з преміальними виплатами. Політика виділення на дивіденди фіксованого відсотка з прибутку. Прогресивна дивідендна політика. Регресивна дивідендна політика. Політика негрошових виплат. Політика нагромаджених кумулятивних дивідендів.

Теорії дивідендної політики: напрям преференції інвестора (власника): - модель Міллера-Модільяні (Dividend Irrelevance Theory); - модель синиці в руках (Bird-in-the-Hand Theory); - модель податкових переваг (Tax Preference

Theory); напрям корпоративного біхевіоризму: - сигнальна модель; - модель М. Дженсена; - модель Ла Порта. Критика теорії Міллера–Модільяні М. Гордоном, Е. Брігхемом, Дж. Лінтнером. Практичне застосування теорій дивідендної політики.

Методи нарахування грошових дивідендів: - залишковий метод дивідендних виплат (residual dividends); - метод стабільних дивідендів (regular dividends); - метод гнучкої дивідендної політики; - метод стійкого приросту дивідендів; - метод стабільних дивідендів та екстра виплат (regular dividends with extra); - метод компромісу (compromise dividend policy). Чинники дивідендної політики. Оцінка дивідендної політики. Оподаткування дивідендів.

Питання для самопідготовки за темою 7

1. Сутність та види дивідендів. Формування дивідендної політики.
2. Теорії дивідендної політики.
3. Практичне застосування теорій дивідендної політики.
4. Методи нарахування грошових дивідендів.
5. Оцінка дивідендної політики.
6. Теорії дивідендної політики.
7. Практичне застосування теорій дивідендної політики.
8. Методи нарахування дивідендів.
9. Чинники дивідендної політики та методи її оцінки.
10. Механізмом оподаткування дивідендів.

Тема 8. Методичний інструментарій та практична реалізація системи фінансового контролінгу корпорації.

Сутність, необхідність та задачі фінансового контролінгу корпорації. Розробка фінансової стратегії корпорації. Циклічний завершений цикл прогнозування та планування, який включає оперативне бюджетування, та оперативний аналіз відхилень бюджетування. Бюджетний контроль корпорації. Внутрішній консалтинг та методологічне забезпечення процесів бюджетування, розробки нових інвестиційних проєктів, процесів, продуктів, систем. Управлінський фінансовий облік, внутрішній фінансовий аудит та ревізія.

Стратегічний фінансовий контролінг. Методи стратегічного фінансового контролінгу: SWOT-аналіз; Аналіз сил конкурентоспроможності М. Портера; Стратегічне управління витратами; Аналіз вартісного ланцюга; Бенчмаркінг; система раннього попередження та реагування (моделі прогнозування банкрутства Вайбеля (Weibel, 1973), Бівера (Beaver, 1979), Таффлера (Taffler, 1977), Спрінгейта, моделі Альтмана (Altman Z-score, 1968; Altman ZETA_m, 1977; Altman Z, 1983), Тамарі (Tamarí, 1964), Беєрмана (Beyerman, 1976), система показників Бетге-Хуса-Ніхауса (1987), модель Краузе (1993) та інші); модель життєвого циклу; функціонально-вартісний аналіз; портфельний аналіз; дискримінантний аналіз та ін. Інструменти стратегічного контролінгу: Balanced Scorecard (BSC в перекладі «збалансована система показників»); Activity-Based Costing (ABC, система розподілу непрямих витрат); Theory of Constraints (TOC, теорія обмежень); Strategy maps (стратегічні карти); Six Sigma

Quality Standard (стандарт якості шість сигма); Open Book Management (політика відкритої звітності); Swarm Intelligence (принцип зграї).

Оперативний фінансовий контролінг. Методи оперативного фінансового контролінгу: аналіз точки беззбитковості; цільове калькулювання собівартості; ABC аналіз; XYZ аналіз; експертний метод (індивідуальні опитування, мозкова атака, метод Дельфі, розробка сценаріїв); казуальний метод (детермінантний та стохастичний прогнози); екстраполяція тренду; метод середніх величин; експоненціальне згладжування.

Питання для самопідготовки за темою 8

1. Сутність, необхідність та задачі фінансового контролінгу корпорації.
2. Методи стратегічного фінансового контролінгу.
3. Методи оперативного фінансового контролінгу .
4. Побудова системи фінансового контролінгу в корпораціях.
5. Функції фінансового контролінгу в бізнесовій діяльності.
6. Методи стратегічного контролінгу та їх задачі.
7. Суть та прикладний характер методів оперативного контролінгу.

Тема 9. Фінансова економетрика та аналітика в корпоративних фінансах.

Класифікація методів економетрії. Комп'ютерні програми в практиці економетричних досліджень. Огляд основних програмних забезпечень для прогнозування та аналітики, роботи із статистичною базою економетричних досліджень, дослідження технології інтелектуального аналізу даних.

Економетричне моделювання фінансових ринків. Дослідження лінійного взаємозв'язку між прибутковістю й ризиком. Побудова оптимального фінансового портфеля. Аналіз стійкості коефіцієнтів регресії. Аналіз виконуваності передумов класичної моделі регресії. Поняття кореляційно-регресійного аналізу, множинна та проста лінійна регресія. Аналіз стійкості коефіцієнтів регресії.

Введення в прогнозну аналітику. Побудова оптимального фінансового портфеля. Методи декомпозиції, оцінки тренда, відбір змінних, та сила їх впливу на прогнозовану величину, проблема мультиколінеарності.

Питання для самопідготовки за темою 9

1. Класифікація методів економетрії.
2. Аналіз часових рядів. Лінійна регресія.
3. Введення в прогнозну аналітику.
4. Сучасні методи економетрії корпоративних фінансів, та комп'ютерних програм, що використовують для проведення аналітичних процедур.

Тема 10. Моделі оцінки фінансового ризику корпорацій.

Моделювання економічного ризику. Види втрат. Класифікація ризику. Ризики цінних паперів (ризик падіння загально-ринкових цін; ризик інфляції; галузевий ризик; фінансовий ризик; ризик ліквідності цінних паперів; систематичний і несистематичний). Ризики фінансового менеджменту (кредитний; відсотковий; валютний; ризик втрачених фінансових зисків). Банківський ризик (кредитний; відсотковий; валютний; ризик ліквідності банку; ризик фінансування; акціонерний ризик; товарний ризик; ризик гарантування випуску цінних паперів; політичний ризик; загальноекономічний ризик; демографічний ризик; ризик репутації). Валютний ризик (трансляційний, операційний валютний ризик, економічний валютний ризик). Інвестиційний ризик.

Оцінка ризику. Рівень ризику. Вирахування очікуваних доходів за невизначених умов. Кількісна оцінка ризику. Статистичні методи (однофакторні, багатфакторні): модель Марковіца; Risk Metrics, Value at Risk (VaR). Середньоквадратичне відхилення. Коефіцієнт варіації. Нерівність Чебишева. Ризик портфеля. Коефіцієнт варіації і мінливість. Визначення ризику і віддачі за моделлю оцінки капітальних активів (САРМ). Коефіцієнт бета. Лінія надійності ринку (SML). Розрахунково-аналітичні методи: перевірка стійкості показників і виявлення граничних значень параметрів, оцінка на основі аналізу фінансових показників діяльності корпорації (на основі фінансового аналізу і розрахунку коефіцієнтів), визначення точки беззбитковості; аналіз чутливості, побудова дерева рішень, коригування параметрів, експертні методи, імітаційне моделювання, метод Монте-Карло.

Питання для самопідготовки за темою 10

1. Моделювання економічного ризику.
2. Аналіз ризику. Методи кількісної оцінки.
3. Розрахунково-аналітичні методи моніторингу фінансового ризику.
4. Вплив ризиків цінних паперів на проведення IPO корпорації.
5. Вплив ризиків фінансового менеджменту на прибутковість корпорації.
6. Статистичні методи оцінки ризиків бізнесової діяльності корпорацій.
7. Сутність визначення ризику і віддачі за моделлю оцінки капітальних активів (САРМ), коефіцієнта бета, лінії надійності ринку (SML).

7. Індивідуальна робота

Індивідуальні завдання для проміжного контролю знань здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії денної, вечірньої, заочної форми навчання спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування» з дисципліни «Корпоративні фінанси» виконують відповідно до навчального плану.

Метою виконання індивідуального завдання є закріплення і систематизація отриманих знань у процесі самостійної підготовки у міжсесійний період.

Правильна організація роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії має вирішальне значення для успішного виконання ним навчального плану.

Аспірант повинен:

- прослухати курс лекцій, вивчити теоретичний матеріал;
- ознайомитися з нормативно-правовою базою, науково-монографічною літературою, підручниками, посібниками, які рекомендовані до опанування, вивчити практику організації діяльності публічних службовців;
- виконати у міжсесійний період отримане індивідуальне завдання і подати його у встановлений термін для перевірки викладачу на консультації.

Індивідуальні завдання для проміжного контролю знань містять теоретичні питання, які включають всі теми відповідно до розробленої програми дисципліни, а також практичне завдання (варіант певної фінансової ситуації або завдання).

Варіанти теоретичних і практичних завдань задаються викладачем. Індивідуальний характер завдання для кожного аспіранта забезпечується різними комбінаціями теоретичних і практичних завдань.

Для висвітлення теоретичних завдань аспіранти повинні використовувати правові документи, методично-інструктивні матеріали, науково-монографічну літературу, офіційні статистичні дані, аналітичну інформацію фінансових корпорацій.

Виконання здобувачем вищої освіти ступеня доктора філософії індивідуального завдання передбачає застосування методик розрахунку показників, їх детальні цифрові обчислення з текстовими поясненнями і висновками; підготовку на основі проведених розрахунків аналітичного огляду про стан корпоративного сектору України, результатів впливу SPO на капіталізацію компанії, лінійного взаємозв'язку між прибутковістю й ризиком корпорації, оптимального фінансового портфелю для корпорації, моніторингу фінансового стану корпорації, впливу ризиків фінансового менеджменту на прибутковість корпорації та науково-обґрунтованих проектів щодо вирішення

певних ситуацій в сферах фінансів, банківської справи та страхування.

Оформлення індивідуальних завдань здійснюється відповідно до вимог вищої школи, а результати виконання поданого на перевірку індивідуального завдання відображаються записом «зараховано» або «не зараховано».

8. Форми контролю

1. Поточний контроль знань аспірантів **денної, вечірньої та заочної форм навчання** з дисципліни «Корпоративні фінанси» проводиться у формах:

- 1) усне опитування на практичних заняттях;
- 2) виконання поточних контрольних робіт;
- 3) захист індивідуального завдання;
- 4) бліц-опитування.

2. Контроль засвоєння матеріалу за тестовими технологіями.

3. Підсумковий контроль у формі:

– письмового екзамену - для слухачів **денної, вечірньої і заочної форм навчання**. Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Корпоративні фінанси» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової:

Тема 1 (поточне опитування та тестування)	Тема 2 (підсумкова оцінка за ІНДЗ)	ІЗ	Іспит	Всього
40 балів	20 балів	10 балів	30 балів	100 балів

Оцінка рівня отриманих теоретичних знань та практичних навичок за шкалою університету здійснюється на основі системи контролю знань і передбачає стимулювання систематичної, ритмічної самостійної роботи здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії, підвищення об'єктивності оцінки їхніх знань, визначення рейтингу аспірантів, запровадження здорової конкуренції між ними у навчанні та розвитку творчих здібностей.

9. Контрольні питання

Перелік питань, які винесені на екзамен з дисципліни «Корпоративні фінанси»

1. Економічна сутність поняття «корпоративні фінанси».
2. Роль акціонерних товариств в ринковій економіці України та на світовому рівні.
3. Міжнародні стандарти та моделі корпоративного управління.
4. Невизначеність та ризиковість каталізатор розвитку трансакційних методів досліджень. Доведіть або спростуйте.
5. Технологія дослідження ринку, товару і споживача.
6. Процесний підхід до управління корпорацією.
7. Психологія у виробничому управлінні корпорацією.
8. Дескриптивний підхід до систематизації способів та методів покриття потреби в капіталі.
9. Основні положення концепції Марковіца.
10. Концепція Міллера-Модільяні.
11. Біхевіористичні фінанси як течія неокласичної теорії.
12. Теорія асиметричної інформації.
13. Теорія агентських відносин.
14. Теорія принципал-агент відносин.
15. Порівняльно-правова характеристика акцій та облігацій, як корпоративних цінних паперів.
16. Особливості формування капіталу корпорації, що створюється.
17. Управління формуванням капіталу діючої корпорації.
18. Залучення фінансових ресурсів через IPO, FPO та SPO.
19. Вплив SPO на капіталізацію компанії.
20. Суть та місце фінансової безпеки в системі економічної безпеки.
21. Механізм забезпечення фінансової безпеки корпорації.
22. Системи і методи планування фінансової безпеки корпорації.
23. Доходний підхід до оцінки вартості корпорації.
24. Витратний підхід до оцінки вартості корпорації.
25. Модель оцінки вартості підприємства на основі EVA.
26. Модель середньозваженої вартості капіталу WACC.
27. Модель Гордона.
28. Модель оцінки капітальних активів.
29. Політика «нульового» дивіденду.
30. Політика фіксованого дивіденду з преміальними виплатами.
31. Модель дивідендної політики синиці в руках (Bird-in-the-Hand Theory).
32. Оцінка дивідендної політики.
33. Система раннього попередження та реагування як метод стратегічного контролінгу.
34. Портфельний аналіз.
35. ABC аналіз в системі фінансового контролінгу корпорації.

36. Статистичні методи аналізу в системі оперативного фінансового контролінгу.
37. Економетричне моделювання фінансових ринків.
38. Класифікація ризиків цінних паперів корпорації.
39. Побудова оптимального фінансового портфеля та його ризику.
40. Оцінка інвестиційних ризиків корпорації.

10. Рекомендована література

Основна навчальна література

1. Давиденко Н.М. Корпоративне управління. Навчальний посібник. / Н.М. Давиденко, А.В. Буряк – К.: ЦП «Компринт», 2014. – 346 с.
2. Деєва Н.М. Управління корпоративними фінансами. Навчальний посібник./ Н.М. Деєва, В.Я. Олійник, Т.Ф. Григораш, Г.В. Григораш, А.В. Буряк– К.: Центр учбової літератури, 2007. – 200 с.
3. Мальська М.П. Корпоративне управління: теорія і практика. Підручник / М.П. Мальська, Н.Л. Мандюк, Ю.С. Занько. – К.: Центр учбової літератури, 2012 – 360 с.
4. Мостенська Т.Л. Корпоративне управління: Підручник. 2-ге вид., випр. і доп. / Т.Л. Мостенська, В.О. Новак, М.Г. Луцький– К.: Каравела, 2011. – 400с.
5. Птащенко Л.О. Управління корпоративними фінансами: Навч. пос. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 296 с.
6. Шморгун Л. Г. Корпоративне управління. Навч. посіб. / Л. Г. Шморгун, Є.В. Редзюк. – К.: ВПЦ Київський університет, 2012. – 247 с.

Додаткова навчальна література

7. Андреев А.В., Дехтяр Н.А. Фінансово-економічний механізм регулювання промислово-фінансової інтеграції в Україні // Вісник Української академії банківської справи. – 2001. – № 2. – С. 73-77.
8. Боронос В. Г. Формування механізму оптимізації структури капіталу та його вплив на фінансовий потенціал підприємства / В. Г. Боронос // Механізм регулювання економіки. –2011. – № 3. – Т. 1. – С. 154–166.
9. Буряк А.В. Корпоративний фактор активізації інвестиційної діяльності Фінансове забезпечення економічного і соціального розвитку суспільства / Мат. Міжнар. наук.-практ. конф: ДДФА – Дніпропетровськ, 2007. – с.103-104
10. Буряк А.В. Оцінка ефективності фінансової діяльності корпоративних

формувань Фінансово-бюджетна політика в контексті соціально-економічного розвитку регіонів: міжнар. наук.-практ. конф. – Дніпропетровськ, 21-23 березня 2011. С.31-32.

11. Ван Хорн Дж.К. Основы финансового менеджмента / Дж. К. Ван Хорн, Дж. М. Вахович; пер с англ. – [12-е изд.]. – М.: Вильямс. – 2006. – 1232 с.
12. Вовк С. Стратегії ТНК: злиття і поглинання / С.Вовк// Журнал європейської економіки. Видання ТНЕУ. – 2013. – Т.12 (№1). – С. 28- 41.
13. Герасименко Р.А., Блажан І.Р. Особливості формування фінансових ресурсів акціонерних підприємств // Фінанси України (укр.). – 2004. – № 6. – С. 82-90.
14. Грідчіна М.В. Управління фінансами акціонерних товариств: Навч. посіб. – К.: А.С.К., 2005. – 384 с.
15. Давиденко Н.М. Корпоративне управління в акціонерних товариствах. Монографія / Н.М. Давиденко – К.: Тов «Пан Тот», - 2011. – 356 с.
16. Давиденко Н.М. Розвиток корпоративного сектору в агропромисловому комплексі України // Вісник Степу. Науковий збірник. – Вип.6 – Кіровоград: Кіровоградський інститут агропромислового виробництва УААН, 2009. – С. 189-192.
17. Давиденко Н.М. Аналіз стану корпоративного управління в акціонерному товаристві (на прикладі ВАТ „Миронівський хлібопродукт”) // Зб. наук. праць, Черкас. Держ. Технол. Ун-т, 2009, Вип. 23, Серія: Економічні науки, С. 36-40.
18. Давыденко Н.Н. Основные подходы к формированию корпоративной стратегии // V Международная научно – практическая конференция «Международные и региональные проблемы развития национальной экономики в современных условиях» (г.Калуга, 17 апреля 2009 г.)
19. Давиденко Н.М. Систематизація методик та чинників щодо визначення стану корпоративного управління на підприємстві // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. Вип.4 (107), 2010. – с.68 – 71.
20. Давиденко Н.М. Сучасний стан розвитку корпоративного сектору в агропромисловому комплексі України // Науковий вісник Полтавського університету споживчої кооперації України. Серія «Економічні науки», 2010. - №4(43), част.1. – С.17-21.
21. Давиденко Н.М. Етика бізнесу як основний елемент корпоративної культури в АПК // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. – Вип.3(118). – К., 2011.- С.13-14.
22. Давиденко Н.М. Оцінювання ефективності корпоративного управління акціонерними товариствами // Вісник Львівської комерційної академії –

- Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2011. – Вип.35. – С. 108–111.
23. Давиденко Н.М. Формування емісійної політики корпоративних підприємств в АПК // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія «Економіка і менеджмент», 2011. – Вип. 5/1. – С. 112 – 115.
 24. Давиденко Н.М. Розвиток корпоративного управління в агробізнесі України // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. – Вип.(1). – К., 2012.- Вип.3(130). – С. 95–99.
 25. Давиденко Н.М. Впровадження корпоративного імперативу в процесі розвитку корпоративного управління в агробізнесі // Формування ринкових відносин в Україні: Збірник наукових праць. – Вип.(4). – К., 2012.
 26. Давиденко Н.М. Переваги залучення фінансових ресурсів аграрними корпораціями шляхом виходу на іноземні фондові біржі // Облік і фінанси АПК. – 2012. – Вип. 3. – С. 96 - 101.
 27. Даценко Г. В. Підвищення ролі дивідендної політики в реалізації економічних інтересів підприємства / Г. В. Даценко // Інноваційна економіка: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. - 2011. - № 21. - С. 212-216.
 28. Дмитрієв І. А. Формування дивідендної політики акціонерних товариств: [монографія] / І. А. Дмитрієв. - Х.: ХДЕУ, 2010. - 195 с.
 29. Економічний термінологічний словник-довідник: економіка, фінанси, менеджмент / За заг. Редакцією Н.І. Редіної, С.А. Корнієнка і В.Я. Олійника – Дніпропетровськ, ДДФА, 2013. – 459 с.
 30. Еволюція інституціональної теорії в контексті трансформації сучасних економічних систем: [монографія] / Ю.В.Богоявленська, К.С.Шапошников; Житомирський державний технологічний університет. –Житомир: ЖДТУ, 2010. – 550с.
 31. Ковальова К. В. Дивіденди: платити чи ні? / К.В. Ковальова // Урядовий Кур'єр. - 2010. - №96. - С. 13-20.
 32. Ковальська К. В. Суть та особливості дивідендної політики вітчизняних корпорацій / К. В. Ковальська // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія економіка. - 2009. - №83. - С. 37-40.
 33. Креативне корпоративне управління: теорія і практика: [монографія] / К.С. Шапошников; Херсонський державний університет. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2010. –256 с.
 34. Крупка Я. Д. Пріоритетні напрями оптимізації структури капіталу

- підприємств / Я. Д. Крупка // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2010. – № 5. – С. 122–127.
35. Мельник М. І. Факторний підхід до формування оптимальної структури капіталу підприємства / М. І. Мельник, Л. О. Шкварчук // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.9. – С. 203–208.
 36. Олександренко І. В. Особливості нарахування та виплати дивідендів в Україні / І. В. Олександренко // Ек. форум. - 2011. - № 1. - С. 23-27.
 37. Погрібний Д.І. Особливості реалізації державних корпоративних прав / Д.І.Погрібний // Вісник національної юридичної академії України імені Ярослава Мудрого.-2010. -№3. -С. 136 -144.
 38. Рупняк М.Я. Фінанси акціонерних товариств // Фінанси України (укр.). – 2004. – № 5. – С. 105-111.
 39. Финансовый менеджмент. Теория и практика / Под ред. Стояновой Е. С. - М.: Перспектива, 2010. 153 с.
 40. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання: підручник/ Л.О. Омелянович, О.В. Чайковська, Г.Є. Долматова та ін.; за ред. Л.О. Омелянович – 3-те вид., переробл. і доповнен. К.: Знання, 2011 – 231 с.
 41. Форліта Х. Формування ефективної дивідендної політики підприємства / Х. Форліта. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <http://libfor.com/>
 42. Швиданенко Г. О. Управління капіталом підприємства: навчальний посібник / Г. О. Швиданенко. - К.: Центр економічної статистики, 2007. – 436 с.
 43. Шкільняк М.М. Корпоративне управління : навч. посіб. / М. М. Шкільняк; Терноп. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : Крок, 2014. - 293 с.
 44. Штерн Г.Ю. Корпоративне управління: Навч.посібник –Харків ХНАМГ, 2008.-273 с.

Нормативно-правові документи:

1. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення управління об'єктами державної власності: Закон України від 13 березня 2012 року № 4498-VI. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4498-17>
2. Про Положення про Державне агентство України з управління державними корпоративними правами та майном: Указ Президента України №451/2011 від 13.04.2011 року. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/13432.html>
3. Про стан фінансово-бюджетної дисципліни, заходи щодо посилення боротьби з корупцією та контролю за використанням державного майна і фінансових ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 29

листопада 2006 р. № 1673 (Із змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 950 від 18.07.2007 року та № 968 від 07.09.2011 року). URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1673-2006-п>

Інформаційні ресурси збірники наукових праць з корпоративних фінансів

1. Українські наукові журнали Scopus та Web of Science. URL: <https://openscience.in.ua/ua-journals>
2. Агросвіт України. URL: <http://www.agrosvit.info/>
3. «Актуальні проблеми економіки». URL: <https://eco-science.net/>
4. «Економіка АПК». URL: <http://eapk.org.ua/ru>
5. Економіка і прогнозування. URL: <http://eip.org.ua/?lang=ru>
6. Економіка та держава. URL: <http://www.economy.in.ua/>
7. Економіка, фінанси, право. URL: <http://konferencia.com.ua/uk/>
8. Економіка України. URL: <http://www.economukraine.com.ua/>
9. Економіст. URL: <http://ua-ekonomist.com/>
10. Інвестиції. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. URL:
11. Інвестиції: практика та досвід. URL: <http://www.investplan.com.ua/>
12. Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. URL: <http://smartpress.com.ua/tovar-2019-zovnishnya-torgivlya-ekonomika-finansi-pravo>
13. Облік і фінанси. URL: <http://www.iae.org.ua/activity/publication/ofapk.html>
14. Ринок цінних паперів України. URL: <http://securities.usmdi.org/>
15. Статистика України. URL: https://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/mag_u.hm
16. Фінанси України. URL: <http://finukr.org.ua/?lang=ru>

Сайти органів влади та фінансових установ

1. Урядовий сайт. Єдиний сайт органів виконавчої ради України. URL: www.kmu.gov.ua/ua/control
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: portal.rada.gov.ua/
3. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL: www.treasurv.gov.ua/main/uk/index
4. Офіційний сайт Державної митної служби України. URL: <http://www.customs.gov.ua/dmsu/control/uk/index>

5. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL:
<http://sfs.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:
<http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL:
<http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/publish/article/130718>
8. Офіційний сайт Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: <http://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
9. Офіційний сайт Міністерства енергетики та захисту довкілля України.
URL: <https://menr.gov.ua/>
10. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. URL:
<http://www.mtu.gov.ua/>
11. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. URL:
<http://www.mon.gov.ua>.
12. Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України. URL:
<http://www.moz.gov.ua>.
13. Офіційний веб-сайт Міністерства розвитку громад та територій України.
URL: <https://www.minregion.gov.ua/about/>
14. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL:
<http://www.misp.gov.ua>
15. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:
<https://www.mof.gov.ua/uk>
16. Офіційний сайт Рейтингового агентства Кредит-рейтинг. URL:
<http://www.credit-rating.ua/>
17. Національний інститут стратегічних досліджень. URL:
<https://niss.gov.ua/news/novini-nisd?page=21>